

Handläggare
Gunilla Englund
Örjan Trapp

Datum
2015-03-18
Rev. 2015-04-16

Diarienummer
KSN-2015-0654

Kommunstyrelsen

Planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att, enligt direktiv i **bilaga**, genomföra planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet.

Ärendet

I Översiktsplan 2010 beskrivs Gottsunda-Valsätra som ett nytt större utvecklingsområde där omvandling fortgår de närmast kommande decennierna. Bebyggelse ska i nya större utvecklingsområden ske med stöd av särskilda program eller strukturstudier.

Aktualitetsförklaring Översiktsplan 2010 pekar ut Gottsunda som en av de stadsdelar i västra Uppsala som står inför omfattande renoveringar och därför är intressanta att vidareutveckla. Det är enligt aktualitetsförklaringen angeläget att kommunen har beredskap att gå in som aktiv part för att i samband med renoveringar i ytterstaden medverka i förnyelsen också av stadsdelsstrukturen. Detta bland annat genom att åstadkomma förbättrade yttre- och inre samband, högre täthet och större mångfald.

Föredragning

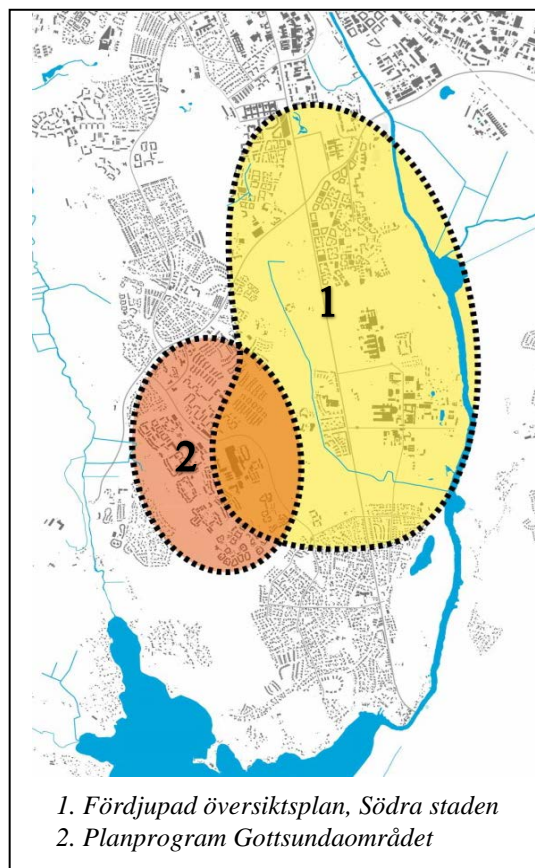
Gottsunda och Valsätra (planprogram Gottsundaområdet, se bild) byggdes som satellitstadsdelar, till stor del under rekordåren (1965-1974). Efter detta har viss utbyggnad skett i området. Gottsundaområdet är tydligt zonindelad vad gäller upplåtelseformer. Områdets centrala delar domineras av flerbostadshus med hyresrätt och vissa inslag med bostadsrätt, medan de kringliggande områdena präglas av småhus med äganderätt. Sammantaget utgör hyresrättslägenheterna 63 procent av det totala bostadsbeståndet i området. Gottsunda Centrum är en viktig knutpunkt i området och inrymmer såväl kommersiell, kulturell som samhällelig service. Genom sitt utbud lockar det även invånare från omkringliggande stadsdelar.

Det finns stora socioekonomiska variationer mellan olika områden inom Gottsunda och Valsätra. I vissa delar av stadsdelarna understiger förvärvsfrekvensen och utbildningsnivån avsevärt kommungenomsnittet.

Det planeras för kraftig bebyggelseutveckling i Gottsundaområdets omnejd och det finns marknadsintresse för kompletteringsbebyggelse fortsatt stadsförnyelse inom stadsdelarna. Av de fyra större fastighetsägarna i Gottsundaområdet har två uttalade bebyggelseambitioner. Just nu pågår även bostadsbyggande intill nyanlagda Gottsunda allé.

I Södra staden pågår arbetet med en fördjupad översiktsplan (KS), som till viss del överlappar planprogrammet för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet. Stadsutvecklingsprojekt pågår även norr om Gottsundaområdet i Eriksberg (PBN). Såväl den fördjupade översiktsplanen för Södra staden som planprogrammet för Eriksberg syftar till att möjliggöra en omfattande förtätning.

För att möjliggöra en hållbar utveckling i området, såväl inom Gottsunda och Valsätra som i sammanlänkningen med omkringliggande stadsdelar, finns behov av ett helhetsgrepp. En fysisk och social strategi behöver utarbetas där Gottsundaområdet utgör en integrerad del av Uppsala och Södra staden; *ett planprogram för Gottsundaområdet med fokus på social hållbarhet.*

Stadsförnyelse som möjliggörs av planprogrammet ska bidra till att vidareutveckla områdets unika karaktärsdrag. Genom att utveckla målpunkter i området och kopplingar till/från övriga delar av staden samt genom kompletteringsbebyggelse eftersträvas mångfald och integration. För att möjliggöra social hållbarhet ska programarbetet ske i aktiv samverkan med lokala aktörer och intressenter samt bidra till långsiktig samverkan och synergilösningar som gagnar området. Genom planprogrammet tar kommunen, i samverkan med andra lokala aktörer (fastighetsägare, byggherrar etc.), en aktiv roll i samband med stundande reoveringar av existerande bostadsbestånd och ett brett grepp på områdets utveckling. Arbetet ska vara gränsöverskridande mellan kommunens olika nämnder och bolag för att nå helhetslösningar som gagnar verksamheten och dess uppdrag i möjligaste mån. Planprogrammet är en vidareutveckling av stadsdelsutvecklingsarbetet i området, den så kallade Gottsundaprocessen, då det förenar ett socialt angreppssätt med ett fysiskt förnyelse- och omvandlingsprojekt. Ett angreppssätt som även tillämpas på andra större stadsutvecklingsprojekt, exempelvis planprogrammet i Eriksberg.

Ekonomiska konsekvenser

Medarbetarkostnader kan tas inom given ram för år 2015. Till detta bedöms under första året ett kapitaltillskott på 1 Mkr för konsulter. För kommande år ska finansieringsfrågan tas i arbetet med Mål och budget.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Mats Norrbom
Stadsbyggnadsdirektör

Handläggare
Gunilla Englund
Örjan Trapp

Datum
2015-03-11

Diarienummer
KSN-2015-0654

Kommunstyrelsen

Bilaga 1. Direktiv för planprogram med sociala förtecken för Gottsundaområdet

Stora delar av Gottsunda och Valsätra (Gottsundaområdet) är byggda under rekordåren (1965-1974) och står inför stora renoveringsbehov. I samband med dessa förändringar finns möjlighet till stadsförnyelse i området som har stor förtätningspotential. Kommunen ska vara en aktiv part och verka för att förändringarna sker med stor respekt för de boende.

Den planerade förändringen i Södra staden påverkar Gottsundaområdet. Det möjliggör kopplingar som integrerar Gottsundaområdet med den planerade bebyggelsen i södra delarna av staden, vilket även skapar förbättrat underlag för kapacitetsstark kollektivtrafik. Gottsundaområdet i allmänhet och Gottsunda Centrum i synnerhet kan med goda kommunikationer fungera som regional målpunkt för befolkningen i Södra staden och närliggande stadsdelar med sitt stora utbud av kultur- och idrottslokaler, dagligvaru- och detaljhandel samt högvärdiga rekreationsplatser.

Inom Gottsundaområdet finns det ett marknadsintresse för kompletteringsbebyggelse och fortsatt utveckling i området. För att stadsdelarna ska kunna utvecklas hållbart finns behov av ett helhetsgrepp; en fysisk och social strategi för Gottsundaområdet som en integrerad del av Uppsala och Södra staden. Förändringen ska karaktäriseras av sociala hållbarhetsperspektiv där lokala behov, önskemål och prioriteringar tydligt beaktas. Samtidigt behöver viljeinriktning och vision i planprogrammet för Gottsundaområdet harmonisera med översiktsplan och fördjupad översiktsplan för Södra staden.

Kommunen ska aktivt främja samverkan med och mellan lokala aktörer (fastighetsägare, byggherrar etc.) för att åstadkomma synergieffekter som bidrar till innovativa sociala och fysiska helhetslösningar.

Planprogrammet med sociala förtecken för Gottsundaområdet syftar till att:

- Främja en ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar stadsutveckling
- Förverkliga stadsförnyelse och kompletteringsbebyggelse
- Vidareutveckla områdets unika platsidentitet
- Aktivt arbeta med de boendes och de lokalt verksammas delaktighet och inflytande
- Öka mångfald och minska boendesegregation
- Utveckla kopplingar och målpunkter inom området och till/från övriga staden
- Öka trygghet och trivsel
- Höja kvaliteten på den offentliga platsmarken

- Kommunen är en aktiv part i samband med renoveringar av existerande bostadsbestånd
- Främja samverkan och ta ett brett grepp på områdets utveckling

Tidigare ställningstaganden kring Gottsundaområdet i kommunala styrdokument

IVE 2015-2018

Vid utvecklingen av befintliga stadsdelar och nya bostadsområden lyfts frågor om kulturell infrastruktur, spontanidrott och mötesplatser tidigt i planeringen. Samverkan mellan ideella krafter inom olika kultur- och fritidsverksamheter sker när staden utvecklas.

Aktualitetsförklaring Översiktsplan 2010

I aktualitetsförklaringen pekas Gottsunda ut som ett exempel bland de stadsdelar i västra Uppsala som står inför omfattande renoveringar och därför är intressanta att vidareutveckla. Här skrivs vidare att det är angeläget att kommunen har beredskap att gå in som aktiv part för att i samband med renoveringar i ytterstaden medverka i förnyelsen också av stadsdelsstrukturen, bland annat åstadkomma förbättrade yttre- och inre samband, högre täthet och större mångfald.

Översiktsplan 2010

Gottsunda-Valsätra

Området Gottsunda-Valsätra beskrivs i översiktsplanen som ett nytt större utvecklingsområde där omvandling fortgår de närmast kommande decennierna. Bebyggelse ska i nya större utvecklingsområden ske med stöd av särskilda program eller strukturstudier. Programarbete pågår (2010) för området Gottsunda-Valsätra med fokus särskilt på partiet längs Hugo Alfvéns väg och stadsdelens länkning till övriga stadsdelar och mellan sina delområden. Översiktsplanen anser att programarbetet därefter bör fortsätta och greppa ett större område.

Dag Hammarskjöldsstråket/Södra staden

Dag Hammarskjöldsstråket kan bli den centrala stadens förlängning söderut med en sammanhängande stadsbebyggelse från staden ut till Kronåsen-Ulleråker-Ultuna. Områdets centrala läge förstärks med utvecklingen av Rosendal, Ulleråker, Ultuna och Gottsunda.

Gottsunda allé

En gata som förbinder Dag Hammarskjölds väg vid Ultuna med Gottsunda centrum byggs de närmaste åren (från 2010). Därmed ökar tillgängligheten till Gottsunda med både bil och buss och Gottsunda centrum kan fungera som stadsdelscentrum för ett utbyggt Ultuna/Ulleråker.

Grönstruktur inom stadsväven

[...] Gottsunda har brist på anlagd park.

Bostadspolitisk strategi för Uppsala kommun 2010-2014

Ta fram ett särskilt program för förnyelse av rekordårens bostadsområden. Den s.k. Gottsundaprocessens erfarenheter ska därvid tas till vara.